

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över promemorian Förslag om nya energipolitiska mål

Synpunkter från Jönköpings kommun

Långsiktiga energipolitiska mål är viktiga för att skapa en riktning och tydlighet för utvecklingen av framtidens energisystem. Den förväntade ökningen av elbehovet förutsätter en satsning på olika kraftslag, det är så vi bygger ett robust och motståndskraftigt energisystem.

Övergripande synpunkter

Enligt promemorian innebär elektrifierade utsläpp mindre utsläpp till luft. Det stämmer när det gäller koldioxid, kolväten, svavelväten med mera. Elektrifierade fordon är dock generellt tyngre vilket kan leda till ökade utsläpp av små partiklar från bland annat ökat däck- och vägslitage.

Svenska kraftnät föreslås få i uppdrag att se över var ny elproduktion kan etableras för att uppnå effektiv elförsörjning. Det nämns inget om hur detta uppdrag förhåller sig till det kommunala vetot.

Det är viktigt att målen tas vidare till handling via sektorsmyndigheter men också att det blir tydligt hur ansvaret fördelas mellan olika myndigheter. Målens utformning träffar exempelvis inte fjärr- och kraftvärmen vilket Jönköpings kommun förutsätter omhändertas på annat sätt då dessa bör vara en bärande del av det svenska energisystemet även i fortsättningen.

Målen är tidsatta till 2040 eller 2045 vilket är en lång tidshorisont. Hur vägen fram till 2045 ser ut och vad som konkret behöver göras i närtid nämns inte i promemorian. Det ökade behovet av energi tillsammans med brådskan i att på grund av klimatet minska utsläpp innebär att det är nödvändigt med mer kortsiktiga delmål.

Det vore önskvärt med en fördjupad konsekvensbeskrivning av effekter på geografisk nivå, det vill säga hur det påverkar olika delar av landet och förhållandet mellan stad och land.

Planeringsmål för elsystemet

I promemorian konstateras att ett kraftigt expanderande elsystem kan komma att få konsekvenser för möjligheten att uppfylla andra samhälls- och miljömål. Det finns alltid olika mål som står mot varandra men det

saknas beskrivningar i promemorian vad som avses och vilka slutsatser man kan dra av det.

Enligt promemorian behövs effektivare plan- och tillståndsprocesser. Detta välkomnas samtidigt som det fortfarande måste göras bedömningar och konsekvensanalyser av olika målkonflikter.

Sverige har i dag ett elöverskott och exporterar el till grannländerna i Norden och norra Europa. Detta elöverskott, eller relationen mellan ländernas export och import i det sammankopplade energisystemet, nämns inte i promemorian. Planeringsmålet om 300 TWh till 2045 borde därför även ta hänsyn till den förväntade energianvändningen i hela det energiområde som Sverige handlar inom.

Kommunerna förväntas få en ökad arbetsbelastning när ärendemängden ökar. I det sammanhanget vill Jönköpings kommun framhålla att det är finansieringsprincipen som ska gälla.

Leveranssäkerhetsmål för elsystemet

När det gäller leveranssäkerhetsmålet är det viktigt att klargöra om det ska uppnås genom krav på ödrift. Att reglera krav på ödrift är en väldigt dyr och kostsam lösning och underlägsen som metod i fredstid då det är betydligt bättre med nationsövergripande förbindelser. Det behövs därför en konsekvensanalys avseende de samhällsekonomiska effekterna för målet om leveranssäkerhet.

Energieffektiviseringsmål

Förslaget om att se över nuvarande mål om energieffektivisering i en riktning som innebär en sänkt ambitionsnivå vore olyckligt. Arbetet med att energieffektivisera olika sektorer har kommit långt och ligger i linje med EU:s direktiv om energieffektivitet. Energieffektivisering är också ett sätt att nå flera miljö kvalitetsmål. Energieffektivisering innebär inte bara att använda energi mer effektivt, utan också om att ta hänsyn till när energin används. Det kan handla om både tekniska åtgärder och beteendeförändringar. Att hålla fast vid det antagna målet ger fortsatt incitament att prioritera och utveckla nya lösningar för att hushålla med energi. Att sänka ambitionsnivån riskerar dessutom att krocka med de EU-direktiv som finns vilket innebär att förslaget i praktiken kommer att falla.

JÖNKÖPINGS KOMMUN

Ann-Marie Nilsson
Kommunalråd

Johan Fritz
Stadsdirektör